

አብናይ ኮሙኒቲ ማህበራዊ ገዛ ንገብሮ

አገዳሲ ምኽርን ሃበሬታን

ከነታት አየር ወሽጠጋዛ ጸበቅ ከከውን ብጥራት ማህበራዊ ገዛ። ጸበቅ ወሽጠጋዊ ከነታት ማህበራዊ ገዛ ለጸላጭ ጸልፎ ከህደር ዝክእል አካላዊን ኮሚኒቲዎን ከነታት ናጻ ዝኾነ ማህበራዊ ገዛ። ጸበቅ ወሽጠጋዊ ከነታት ገዛ ንጥቅናና፡ አቲ ገዛ ንክሰማዕናን ናይ ምግባር አቅም ክብንክብል ኣቢተራ ኣለዎ። ብዙህ ዛዕባዎታዊ ገለጻ ገዛ ሰበባ ብቐለሉ ክፈጥር ይኽእልዎ። ሰበባን ዛዕባዎታዊ ገለጻን ጸገም ክፍጥረልና ይኽእልዎ። በዚ መሪሕት ወሽጠጋዊ ክለሚኒስትራት ከከውን ኣለዎ ነዚ ተግባራዊ ንምግባር ደማተኻረይቲ ገዛ ብኣኻረይቲ ገዛ ንዝመራኸር ምኽርን ሃበሬታን ንዝገዝ ጸህፍ ብተግባር ክጥቅሙ ኣለዎም።

1. መሃቢ አየር

አገልግሎት ናይ መሃቢ አየር ጸሓይ አየር ናብ ወሽጠጋዊ ንክኣቱ ምግባር ዩ ኣዚ ማህበራዊ ገዛ ናይ ባኛ፡ ትኪ ናይ ክሽነ ወዘተ ናብ ደንብ ዩ ወጽኦ ማህበራዊ ገዛ

አብ ገለ ገለ ናይ ኮሙኒቲ ማህበራዊ ገዛ ወቲ መሃቢ አየር ዩ ላን፡ ስለዚ ተኻሪይቲ ኣብዚ ክተሃጋገዙ ኣለዎም ናብቲ ገዛ ንፋስ ክኣትዎ ክገብሩ ኣልዎም። ብኸመይ ክገብሩ ከምዝክእሉ ኣብዚ ተዘርዘሩ ኣሎ

- ▶ ናይ ክሽነ መሃቢ ዘለዎም ገዛ ወቲ ትህት ኣሉ ክውላዕ ኣልዎ፡ መግቢ ኣብ ዝዳለዉሉ ሳዓት ካ ኣ ትውክኸሉ
- ▶ መላኦ መላኦት ዝሸፍን መረጃ እንተ ዘይተጠቐምኩም ዝሃሸ ኣይ፡ እንደህሬ መረጃ ሰቓይኩም ቀትሪ ነቲ መረጃ ከፊት ከምጻሃይ ኣጸበቁ ንክኣትዎ ክትገብሩ ኣልኩም።

▶ ዝሓለ መኸት መቐት ወሽጠጋዛ ሃፋን ዝተበከለ አየር ዩ ዝፈጥር፡ ቅበል ዝኾነ መኸት መቐት ወሽጠጋ ገዛ 22 5 ዲጋሪ ምስ ዝከውን ዩ

▶ ሳሚ ክከውን ከሎዝገገገ-ብከምከዳውቲ ኣብደን ሰጠከምኣንቅጽዎ፡ ማይ እንተ ዘይሃርምኮይት ኣብከረምቲ ኣብደን ክስጣ ይካል ዩ፡ መቐፅ ዓመት ኣብደን ክዳን ክስጣ ይካል ዩ

▶ ኣብ ወሽጠጋዛ ምስ ተስጥሁ-መኸሃቢ አየር ክውላእ ኣለዎ መኸትት ወን ክክፍት ኣልዎ።

▶ ንገሆንግሆ መኸትት ናይ ከሉ-መደቀሲን 10 ደቓይቓ ክፈትከምከተናናስዎ ኣለከም።

ኣብ ሃደሽቲ ተሰሪሁ-ዘሎገዛ ወቲ ዝመጣኸ አየር እንዳእተወ ወሽጠጋዛ ዘሎአየር ዝሰማእ ዝገብር መኸሃቢ ኣለዎ። ንኣጥቓቓ ምክምክሮት ነዚ ስእቡ-ዘሎገገ ምሃብ ፊታ ክትጥቀሙ ኣለከም

▶ ሃዳሽ ዝተሰርሁ-ገዛ ወቲ ብኤላትሪክ ዝሰርህ ናይ ንፋስ መኸሃቢ ስለዘልዎም ባእሉ ንዝውጅን ዝኣቱን አየር ስልገቆጻጸር ተኻሪይ ክትንክፎ አየር ደልዩን ዩ።

▶ ኣብ ተን መንበሬ ገዛ ወቲ ንኣሽቱ መኸሃቢ ኣብእሊ ተገገገገ ሎጂ ኣለዎ በዚ ኣብሉ-አየር ደኣቱን ይውጅን ፡ ተካሪይቲ ነዚ ክሸፍንዎ ወይ ክኣጽዎዎ ዮብሉግ።

▶ ኣብ ዚታህቲ ተሳኢሉ ከምንርዕዮ እዚ መኸደን ክእጾ ዮብሉን ከሉ-ግዜ ክፋት ክከውን ኣልዎ.

- ▶ እዚ መከላከያና ተግባራዊ ስለዘልዎ ኣብዓመት ሃደ ግዜ ክቐየር ኣለዎ፡ ኣኻሪ ገዛ ባዕሉ ክቐየር ዩ።
- ▶ ኣብ ሃደሽቲ ገዛ ወቲ ወን እንተኮነ መኻኸቲ ናይ መደቀሲ ንግሆ ንግሆን 10 ደቓይቅ ተከፊቱ ኣይር ንክኣትዎ ምግባር ኣደላዩ ዩ።

2 ጸራት

ሃመድ ብጥላማደቲቶ ዝኾነ ዝበንን ኮይኑ ከምኻላዊ ትህዝቶ ዘለዎ ናብ ወሽጥና ብቐለሉ ክኣቱ ዝኸበል ን ብጥላማደቲ ጸብቕ ዘይኮነ ነገር ዩ። ኣብ ኣየር ዘሎ ሃመድ ምኻን ንስህቦ ናብ ወሽጠኣትዩ ኣብ ጥእና ጉድኣት ከስዕብ ይክእል ዩ። ኣብ ወሽጠኣትኩን ጸራቱ ዝሃልወክኩዎ ኣገዳሲ ነገር ዩ። ዝኾነ ናይ ገዛ ወሽጠኣት ምህላይነት ንክይፍጥፍጥ ንምግባር ዩ። ትክክለኛ ዝኾነ ጸራት ምህላው ብጥላማደቲ ኣደላይ ነገር ኢዩ።

ንጸራት ዝምልከት ብቃምምኻሪ

- ▶ መገብታት ኣብ ምድሪ ክቐመጥ ዮብኡን ፡ ኣብ መዛሚር ወይ ኣብ እዳው መታሃዚ መገቢ ክቐመጥ ኣለዎ.
- ▶ ኣብ ክሸነ ዘሎ ተረፍ መገቢ ከሉ ምልታዊ ክጎሃፍ ኣልዎ።
- ▶ መገቢ ገዛ ኣብ 14 ምልቲ ሃደ ግዜ ወሽጠኣት ክህጹብ ኣለዎ።
- ▶ መፍደቅን ገላጭን ብስመኛን ማዶን ኣብ ዓመት ሃደ ግዜ ክህጹብ ኣለዎ።
- ▶ ኣብ ምድሪ ብጥላማደቲ ዝተሰርሀ ገዛ ብዘህ ማዶ ስለዘይደወር ክንጥንቀቅ ኣለና መደል ወይ ኣብ ማዶ ኣለክና ጥሪይ ክንወልወሎ ኣለና ፡ ገለ ዝለገበ ነገር እነ ተለዎ ካልዕ ተወሳኺ መደል ጌርና ከነ ጸረዮ ኣለና ።
- ▶ ብመፍደቅ ዝተሰርሀ ምድሪ ብማዶ ክህጹብ ይክእል ዩ። መደል ሳመኛ ኣብ ዝተሃወጠ ማዶ ኣለክና ጸመቲ ንወልወሎ።
- ▶ ኣብ ምድሪ ማዶ እንተ ዳ ኣ ፈሰሱ ቀልጥፎ ክምከተን ቅጽዎ ኣለክም
- ▶ ኣብ ባኖ ዘሎ ማዶ ክተንቅጽዎ ኣለክም
- ▶ ኣብ ገዝ ምኣር ኮነ ዲብን ዘለዎም እንተ ወሃደ ኣብ ኣመት ክልት ግዜ ብናይ ሃመድ መከላከያ ጌርም ከጸርደዎ ኣልዎም (ኣብ ጸደፍን ቐወኢን).
- ▶ ኣብ ክሸነ ዘሎ መከላከያ ኣብ ዓመት 4 ግዜ ክህጹብ ኣለዎ
 - ናይ ክሸነ መከላከያ መጸረይ ፊልተር ኣብ ወሽጠኣት መከላከያ ኣሎ ኣወጻኢ ክህጹብ ኣለዎ። ኣቲ መገታት ኣብ ናይ ኣቁተቱ መጸገቢ ማዶ ክህጹብ ይክእል ዩ። ወይ ካኣ ብማዶን ሳመኛን ጌርካ ክህጹብ ይክእል ዩ። ከምዚ ምኻትግ ብር ኣብ ወሽጠኣት መከላከያ ገባ ሃዊ ንክይላኣል ዝኾነ ሽል ዩ ብተወሳኺ ደምንፋሳ ጸብቅ ጌሩ ክመግላለፍ ይኻዕል።

3. 'ጸገና

ኣብ ዚብከዕባ ጸገና ኣደላይነት ምክርክር ዘደላዩ ሉምኻን ያት መገቢ ገዛ ወቲ ከይተበላሸ ደረጃ ሃልዩ ንክጸንህ ንምግባርን ተኻሪይቲ ደምንኩ ብሉ ገዛ ብደገን ብወሽጥን ጥዕን ኣዝሃለዎ ንክኾሎም ብምልኮ ዩ።

ንጸገና ገዘጫከት ሃላፊነት ተኮረይቲ

አብ ወሽጢ

- ▶ አብ ባኞ ዘሎ መሪ ዲረሳህ ማይ አብ ወርሂ 2 ግዜ ምጽራይ.
- መሬት ገመብል መደኒ ከፊት ከምከሉ ኣብኡ ዘሎ ርስተት ይኸንፎ ጩራ ከሉ ኣልገረኩምን ቲ መሪ ዲረሳህ ማይ ኣጽሪ ከምመሊስኩም ትኸደንዎ።

- ▶ አብ ደገን አብ ወሽጢ ዘሎ ኣምፍል ምቕያር
 - መባህተ እንደህሪ ዝይወላእ ኮይኑ እቲ ኣምፍል ተበሽዩ ኣሎ መጻኒት ዩ ነ ቲ ዝተበላሸወ ኣምፍል ኣወጽእካ ካልዕ ሃዳሽ ከትገብረሉ ኣልካ፡ ኣምፍል ካብ ድኻን ገዘእካ ከትገብረሉ ኣልካ።
- ▶ አብ ኣመት ሃደ ግዜ ናይ ባርእ ሃዊ መግቢ ሳትሪ ክቕይር ኣለዎ።
 - ባተሪ ካብ ድኻን ክግዛዕ ይካዳል
- ▶ መፍትህ ናይ ገዛ ዘይቲ ጌርካ ምልሳላስ
 - መፍትህ ናይ ገዛ እንደህሪ ነ ቕጹጥ ምክትባቶ ኣጸጋማዩ ዝኸመን ዘይቲ ጌርካ እንደህሪ ኣለሰለስካዮ ግን ብቐለሉ ይኸፍት፡ ንኡ ዝኸመን ዘይቲ ካብ ድኻን ምግዛዕ ይካልድ።
 - ማጽ ክክፍት ከሎ ደምጺ ምህ ዝተብር ብዘይቲ ጌርካ ከተለሰልሰ ኣለካ።

አብ ደገ

- ▶ ሳዕሪ ምጽደታ ተኸፊታትን ገረባትን ምቕዕርራይ
 - ኣኹሪይ ገዛ ን ሳዕሪ ምጽደታ ዝኸመን ማኪና ኣለዎ፡ ተኮረይቲ ገዛ ተለቂህም ከጥቀሙ ይካልድ ዩ። አብ ገዛ እንደህሪ ዘይቲ ከምመጽእኩም ህተቲና
 - ነ ቲ ናይ ሳዕሪ ቦታ ዝተቐመጡ ሰባት ብዘህት እንተ ኮይኖም ተኮረይቲ ባዕሎም ብብታራ ዝሰርህሉ መደብ ኣወጽኡም ብጌጋ ሃላፊነት ክወጹዩ ኣለዎም። ናይ ሃባር ሃላፊነት ስልገታ።
 - አብ ደገ እምባታትን ተክፊታትን ዝተከለሉ ቦታ እንተተሎ ብስርኣት ክጸሃይን ክቅምጥም ኣለዎ።
- ▶ አብ ከባቢ ገዛ ወቲ ዝርከብ ጎሃፍ ከሉ ክጸሪ ኣለዎ።
 - ጎሃፍ ከሉ ኣብ ገዛ ዝሉ ዘሎ ማሃሬ ክደርበ ኣልዎ፡ ማሃሬ ዝንደል እንተተሎ ናብ ኣኹሪይቲ ተወከሰ።
- ▶ ን ጎሃፍ ብብኡይን ቱ ምፍልላይ ገዘጫከት (አብ ቕጽሪ 4 ዘሎ መግቢ ርኤ)።
- ▶ ምንስናስ ጩዳ ምጽራግ ብረደን ኣደላይ ምህ ዝኸመን ፡ ንተኮረይቲ ክኣትዎ ክወጹን ንከይጸገ ሙ ምግባር።

ሃላፊነት ናይ ኦቫሪይቲ

- ▶ አፍ ደገ ምረቃን ገዛ ምልመጽ ህብሪ
- ▶ ዘይተረዳኦኩም ነገር ምስ ዝህሉብኩሉኛን : 53002500 ወይ ካኦ post@bke.as ተወከሱ

4. ጎሃፍ ቡቡኪይን ቱምፍልላይ

ምፍላይ ጎሃፍ ማለት ነቲ ጎሃፍ ቡቡኪይን ቱቡብቱቡ ቦታ ምንባር ማለት ዩ እዚ ካኦ ተመሊሱ ከምባህ ዳሽ ናብ ካልዕ ነገር ተቀይሩ ንከባቢ ኣየር ብዘይ ጎደቦ ማክኩ ንክነ ጥቀሙ ተባሂሉ ዩ : ኣብ ናይ ሰምሙብ ባህሪ ቦታ ኣገዳሲ ዝኾነ ሃብሪ ተብዘረገገ ጃንጃ ተጻሂሩ ይርከብ <http://sim.as/ditt-avfall/kjeldesortering-pa-ulike-sprak/>

- ▶ ንጎሃፍ ቡቡኪይን ቱምፍልላይ ናይ ተኻሪ ሃላፊነት ዩ: ኣርባዕተ ዝተፈላለዩ ኣይነ ታት ማሃፊ ጎማታት ኣልዉ:
 - ናይ ተረፍ መገቢ ማሃፊ Bioavfall (በናዊ መቐደን):
 - ከሉ ኣይነ ት ተረፍ መገቢ
 - ተረፍ ቡን
 - ናይ ቡን ማረይ ፊልተር
 - ናይ ሻሂ ቐጠፍ
 - ቅሪፍ እንጃቕሆ
 - ተርፊ ጋምቦሪ ኣሳ ን ካልኣት ኣሳ ኣይነ ታት
 - እመባታት
 - ኣታኸልት ታት ብጅካ መሃዘኦም
 - ጎሃፍ ናይ ተክል ታት
 - ጸራብ እንጃይቲ
 - ናይ ክሸነ ዉረታትን ናይ ኣድ ማረጊ ዉረታት
 - ናይ እንጃቕሆ መሃዘ
 - ጋዜጣታት ብዘሂ ዘይቡጥ
 - ኣእጋርን መፍርን
 - ኣብ ናይ ዉረታት ማሃፊ ዝነ ሃፋ (ሰምዊ ህብሪ):
 - ጋዜጣታት
 - ናይ ሬክላም ዉረታት
 - ሰምዊ ማሃፊ ታት
 - ማሃፊ ዉረታት
 - ናይ ኮፒ ዉረታት
 - በስጣታት

- ባኮናይ ካርቶናት
 - ካርቶን
 - መብተይ ካብ ካርቶን ገዘሰረሀ
 - ተረፍ ጎሃፍ (ጸለም መብደኒ ዝልዎ):
 - ኣብተን ካልኣት ክጎሃፍ ዘይክእል ከሉ ኣብዚ ይጎሃፍ
 - ፍላይ ጎሃፍ (ቀይህ ህብሬ ዘለዎ) ናብ ሰምህሉን ደስ ዳለን ከተረክቦ ትክዕል ወይ ኣብቀይህ መሃፊ ጌርካ ናብ ሰምህሉን ደስ ዳለን ተረክቦ ፍላይ ጎሃፍ ብፍጻዕ ዩ ዝጎሃፍ።
 - ከሉ ኣይነ ት ባትሬ
 - ናይ ኣሌትሪክ ጎሃፍ
 - ህብሬታት
 - ▶ ኣይናይ ጎሃፍ ሙእስ ይጎሃፍ ፈሊጥካ ኣቲ ትክክለኛ ዝኾን ጎሃፍ ኣብደገ ኣመጺካ ክትገ ደፍሎም ኣለካ።
 - ናይ በምሉኦም ጎሃፍ መከበረ-ብኣብዚ ኣደራሻ መርብ-ብሃበረታይርክብ
- <http://sim.as/min-kommune/?kommune-valg=bomlo>

ከምዚ ክከመን የብሉን

:ከምዚ ክከመን ኣለዎ

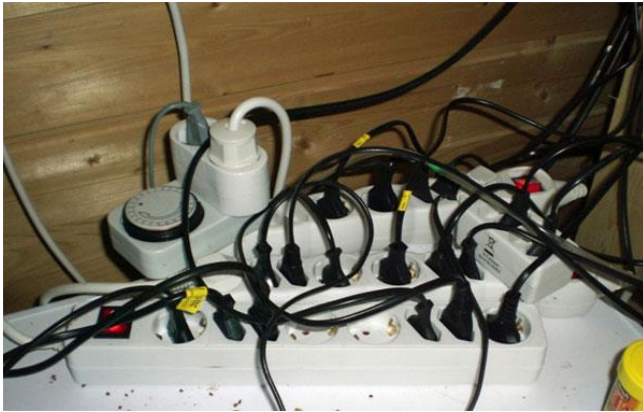

5. ባርዕ ሃዊ

አገዳሲ ማሮፕ:

- ▶ ናይ አለክተሪክ ገመት ከሉ ዘይተበላሸዎምኹ ከተረጋገጹ አለካ ብተሰኘኹ በዘህ ገምጽ ኣብ ሃደ ተላጊቡ ከይከመን ከትቆጻጸሮ አለካ።

ከምቲ ክከመን የብሉን

ከምቲ ክከመን አለዎ

- ▶ ኣብ ናይ ብኤሌትሪክ ዝሰርህ መሓይ ገዛ ክዳን ኣይተሰጥህ።
- ▶ ካብ ገዛ ከምወጻዎ ከምዓኸ ትኩዱ ተወላዑ ዘሉ ሽምን ኣጥፊኡ ከምወጹ
- ▶ ኣብ ኣመት ሃደ ግዜ ነቲ ባርዕ ሃዊ ዝህብር መባርሂ ባትሪ ክትቅይሩሉ ኣለኩም
 - ንዑ ገዛኩም ባትሪ ካብ ድኻን ክትገዛኩ ትክእሉ ኣኺኹም
- ▶ ናይ ክዳን መጻቢን ናይ ክዳን መቆጻን ሓዕኩም ክትደቅሱ ይገባኩም ሓዕኩም ክትወጹ ወን የብሉኩም
- ▶ ኣብ ወረሂ ሃደ ግዜ ናይ ባርዕ ሃዊ መገብ ቆቅታ መባርሂ ደሰርህ ከምዘሎ ክትገብንዎ ኣለኩም።
 - ኣብ ቲ ናይ ባርዕ ሃዊ መግቢ ስሉ ናይ መፈተሪ ጸቂጥኩም ደምጺ ከምዓኸ ብር ክትገብንዎ ኣለኩም ፡ ደምጺ ክገብር ምን ጀመሪ ነቲ ዝጠወኩም ገንደኩም ባእሉ ጠወኩብኩ ኢዩ።
- ▶ ናይ ሃዊ መገብ መባርሂ ኣብ ኣመት ኣርባዕተ ግዜ ቁልቁል ኣፉ ክትገብርዎ ኣልኩም። እታ ምልክት መግቢት ኣብቲ መገብ ትርክብን ንዕሽቶ ሰዓት ትመልሰኩ ኣብ ቀጠልዎ ህብሪ ጠወኩትብኩ ኣለዎ።
 - ነቲ ናይ ሃዊ መገብ ካብቲ ዘለዎ ቦታ ኣልኣለካ ቁልቁል ኣፉ ንዝተሰኘኩ ግዜ ከተገብሩ ኣለካ።

